

#MinäTutkin – ystävällisesti ja informatiivisesti

Vuoden 2021 vuorovaikutusteko -kunniamaininta

Tapio Määttä & Sami Syrjämäki

Viittausohje:

Määttä, T. & Syrjämäki, S. (2021). #MinäTutkin – ystävällisesti ja informatiivisesti. Vuoden 2021 vuorovaikutusteko -kunniamaininta. *Prologi – Viestinnän ja vuorovaikutuksen tieteellinen aikakauslehti*, 17(1), 78–79. <https://doi.org/10.33352/prlg.112126>

To cite this article:

Määttä, T. & Syrjämäki, S. (2021). #MinäTutkin – ystävällisesti ja informatiivisesti. Vuoden 2021 vuorovaikutusteko -kunniamaininta [#MinaTutkin – a kind and informative hastag on research]. *Prologi – Journal of Communication and Social Interaction*, 17(1), 78–79. <https://doi.org/10.33352/prlg.112126>

Prologi

– Viestinnän ja vuorovaikutuksen
tieteellinen aikakauslehti

journal.fi/prologi/

ruotsiksi: Prologi – Tidskrift för Kommunikation och Social Interaktion
englanniksi: Prologi – Journal of Communication and Social Interaction

Julkaisija: Prologos ry.

Avoin julkaisu / Open Access
ISSN 2342-3684 / verkko
ISSN 1795-7613 / painettu versio

Puheenvuoro

Prologi, 17(1)

78–79

<https://doi.org/10.33352/prlg.112126>

#MinäTutkin – ystävällisesti ja informatiivisesti Vuoden 2021 vuorovaikutusteko -kunniamaininta

Tapio Määttä

akateeminen rehtori, professori
Itä-Suomen yliopisto
tapio.maatta@uef.fi

Sami Syrjämäki

julkaisupäällikkö
Tieteellisten seurain valtuuskunta
sami.syrjamaki@tsv.fi

ASIASANAT: tiedeviestintä, tutkimus, Twitter, viestintä

Twitter on yksi sosiaalisen median kanavista, joissa keskustelun taso ja sävy vaihtelevat laidasta laitaan. Samoin siellä vaihtelevat keskustelun aiheet. Merkittävät urheilutapahtumat tai maajoukkueiden pelit nousevat säännöllisesti suosituimmiksi aihetunnisteiksi. Toisinaan kärkipaikan vievät poliittiset kohut.

Syyskuussa 2021 tapahtui jotain odottamatonta Twitterin perusvirtaan verrattuna. Suosituimmaksi aiheeksi nousi tiede ja tutkimus. Tiedekeskustelun aihetunniste #MinäTutkin kohosi Suomi-Twitterin suosituimmaksi tunnisteeksi useaksi päiväksi, vaikka samaan aikaan Huhkajat pelasivat tärkeän jalkapallo-ottelun ja uusi kausi Suomen Big Brotheria alkoi televisiossa. Moni tutkija on aktiivinen Twitterissä ja tutkimuksesta keskustellaan, joskus vilkkaastikin ja

usein myönteisessä sävyssä. Harmittavan usein tutkimus tai jopa yksittäiset tutkijat joutuvat kuitenkin hyökkäysten, vähättelyn tai pilkan kohteeksi. Twitter näytti näitä ikäviä puoliaan elokuun lopussa ja syyskuun alussa 2021.

Viides syyskuuta Tapio Määttä kehotti twiittämään tutkijoita kertomaan omasta tutkimuksestaan twiittaamalla ja twiittasi malliksi tiivistelmän omasta tutkimustyöstään. Määttä kannusti tutkijoita kertomaan tiivistetysti, mitä tutkii ja mihin pyrkii. Ehdotus sai aluksi aikaan laimean vastaanoton, vain muutama tutkija tarttui ehdotukseen. Tutkijoiden twiittien määrä räjähti sen jälkeen, kun Sami Syrjämäki ehdotti vastauksessaan Määtän twiittiin aihetunnisteen #MinäTutkin käyttämistä helpottamaan twiittien hakemista.

Nykyiset ja entiset tutkijat ovat nyttemmin kertoneet tuhansissa twiiteissään mitä he tutkivat. Jotkut kertoivat tutkimuksensa kuvauksen lisäksi tarkemmin pyrkimyksistään ja pieni osa myös hyödyistä, joita oletti tutkimuksensa tuottavan. Aihetunnistetta seurasi laaja yleisö, mutta niin teki myös itse tutkimusyhteisö. Tutkimuksen saaman yleisen huomion lisäksi tutkijatkin tulivat tietoiseksi itselleen aiemmin tunteemattomista tutkimusprojekteista.

Ilmiö sai myös mediahuomiota, niin kotimaisessa valtamediassa kuin kansainvälisesti ehkä tunnetuimmassa tiedelehdessä *Naturessa*. Ilmiön noteerasivat myös useat suomalaiset poliitikot.

Ilmiön syntymisen kannalta oli uskoaksemme keskeistä, että #MinäTutkin lähti liikkeelle spontaanisti. Aihetunnisteella ei ole omistajaa edes kuvaannollisessa mielessä. Ilmiö syntyi hetkessä ja ilman suunnitelmaa. Vasta myöhemmän historian valossa siitä voidaan puhua myös kampanjana.

Spontaaniuden johdosta kuka tahansa tutkija tai vaikka vuosia sitten tutkimusta tehnyt henkilö saattoi kokea aihetunnisteen omakseen. Tutkimuksen ytimen tiivistäminen yhteen twiittiin on vaativa tehtävä, mutta #MinäTutkin tarjosi muilla tavoin matalan kynnyksen kanavan, joka antoi mahdollisuuden kertoa omasta tutkimuksesta laajalle yleisölle..

Ilmiölle oli ominaista myös se, että se siihen ei liittynyt aggressiivisuutta, vaikka sitä edelsi sosiaalisessa mediassa useampi epämiellyttäviä sävyjä saanut keskustelu tutkimuksesta.

#MinäTutkin -aihetunnisteen twiitit olivat yksinkertaisesti informatiivisia.

Uskomme, että #MinäTutkin -twiittien valtava määrä loi myös turvallisen mahdollisuuden viestiä omasta tutkimuksesta. Edellä mainituissa aiemmissa ikävissä keskusteluissa yksittäiset tutkimusprojektit tai jopa yksittäiset tutkijat joutuivat pilkan ja jopa vihan kohteeksi. Kampanjan huipun aikana havaitsimme vain muutamana yrityksen hyökätä #MinäTutkin -twiittejä tai kampanjaa vastaan. Twitterin trollaajat tai tutkimukselle vihamieliset tahot eivät saaneet tässä kampanjassa hakemaansa huomiota aggressiivisille kommentilleen, vaan pahanthahtoiset kommentit hukkuivat muiden twiittien alle.

Kampanjan suosio osoittaa, että tutkijat kertovat mielellään tutkimuksestaan laajalle yleisölle varsinkin, jos siihen tarjotaan helppo mahdollisuus. #MinäTutkin vastasi paitsi aiempiin ikäviin keskusteluihin, myös tutkijoiden haluun viestiä omasta tutkimuksestaan. Jos kyse olisi ollut vain juuri ajankohtaisiin kysymyksiin tai ongelmiin vastaamisesta, suosio olisi tuskin ollut niin suuri kuin se oli.

Ilmiö, joka elää jossain määrin vieläkin #MinäTutkin -twiittien merkeissä, jätti Twitteriin suuren aineiston. Olisi mielenkiintoista, jos joku tutkija tarttuisi tähän aineistoon ja analysoisi sitä paitsi twiittien, kommenttien ja tykkäysten määrän lisäksi tarttuen kommenttien laatuun ja toiminnan avaamiin tutkimuksellisiin tai muihin yhteistyökuvioihin ja uusiin yhteyksiin.

TITLE AND KEYWORDS IN ENGLISH:

#MinaTutkin – a kind and informative hashtag on research

KEYWORDS: communication, research, science communication, Twitter